

Trobada del **Grup de Lectura Meteora** a Documenta
Pau Claris, 144, Barcelona

19 de novembre de 2018

Els amants de la rambla del Cellar, Víctor Alexandre (Meteora, 2017)

Impressions generals

Tot i que és una novel·la una mica més llarga que la mida convencional, es considera que, un cop hi entres, la lectura no es pot deixar; no és una obra per ser llegida fragmentàriament per la seva gran varietat temàtica, per la proliferació de personatges i pels diferents estadis temporals sobre els quals actua.

Hi ha qui veu l'obra com una crònica realista del segle XX més enllà de la ficció, amb tota la seva problemàtica i les seves barbaritats. Es fa esment de l'important rol de les dones en l'obra, del seu paper com a víctimes de moltes de les situacions narrades.

Es remarquen també els moments durs, fins i tot crus de la novel·la. I es dedueix que la duresa té més incidència en el lector en dependència directa del seu estat d'ànim.

Tanmateix, una de les característiques més valorades de l'obra és precisament el gran contrast entre la duresa de segons quins moments i la tendresa que desprèn en d'altres.

S'evidencia que l'amalgama d'informació que aboca l'obra és brutal. I també que la descripció de la intel·lectualitat parisenca de la dècada de 1960 actua com a contrapès davant la violència d'algunes situacions del llibre, balanç que confirma que la humanitat és capaç de les coses més extraordinàries i també de les més terribles.

També es va expressar el parer que, per densitat, l'obra podria haver donat per dues novel·les com a crònica molt completa del segle passat. Alguns capítols de l'obra també són recomanats com a lectura de gran utilitat per a les generacions més joves.

Personatges

Lògicament es va comentar l'amplia coralitat de la novel·la, amb prop d'una vuitantena de personatges, amb més o menys intervenció. També és alt el nombre de personatges amb paper protagonista, fet que corrobora el gruix argumental de l'obra.

Argument

En persones del Grup va causar gran impressió tota la història dels tiets «francesos» de Niel, el narrador. Evidentment, la crueta física i la fondària psicològica dels fragments relacionats amb l'abús sexual a menors, amb la Judit com a gran víctima. També es va destacar la història dels vells amants que donen títol a la novel·la per la seva tendresa i com a exemple de l'amor durador. Les referències a les *tondues* també es van remarcar com a fets d'una crueltat extrema sobre les dones, impregnats d'un cinisme i una hipocresia extraordinaris.

Aspectes formals

En la forma de l'obra es va valorar la facilitat de canviar de registre: de la cruesa descriptiva més forta a la tendresa més exquisida.

Va despertar curiositat també la referència (a la Hitchcock) que l'autor es fa a ell mateix en el text quan parla del JAP, una tertúlia real d'art i lletres que hi ha a Sant Cugat del Vallès.

Es va valorar també la riquesa del lèxic emprat per l'autor que, tot i ser molt variat, no produeix entrebancs. Les descripcions també es van qualificar de precises i detallades.

Més enllà de la lectura

També es va comentar que el llibre t'engresca a saber més coses de fets o llocs que s'hi descriuen, com serien els detalls del quadre de la coberta del llibre, obra de Ramon Casas i connectat directament amb l'obra, del qual una conservadora del MNAC va documentar-ne una història molt curiosa al voltant de la substitució d'un dels personatges pintats. També es va parlar d'una més que atractiva ruta literària del llibre pels carrers de Saint-Germain-des-Près i Montmartre.

Víctor Alexandre

Com que vam gaudir de l'amable presència de l'autor, vam saber que el personatge de la novel·la que Víctor Alexandre més s'estima és Viviane, amb qui s'identifica més que, per exemple, amb Niel, el narrador. Ens va dir Víctor Alexandre que els personatges, un cop creats, van sols, són completament autònoms i prenen les seves decisions. D'alguna manera, manen ells. I va afegir que, al seu parer, la coherència dels personatges amb els seus actes és el que fa que una novel·la sigui versemblant.

També va comentar que, generalment, les situacions més greus d'abusos es produeixen en el si familiar. I que són socialment transversals, ja que afecten tant a famílies benestants com humils. I que un dels drames afegits és sens dubte el sentit de culpabilitat que ben sovint pateix la pròpia víctima dels abusos.

Víctor Alexandre ens va dir que en l'obra va voler crear una barreja de fets i personatges reals amb fets i personatges de ficció. I que per fer-la es va ajudar molt d'una documentació històrica de gran exigència, fixant-se en el detall d'objectes, preus, indrets, successos (posant com a exemple un autobús de dos pisos que ell, d'infant, va veure bolcar prop de la Sagrada Família).

Per a l'autor, *Els amants de la rambla del Cellar* és una novel·la amb fortes pinzellades de filosofia i amb voluntat de transmetre un cert ideari sobre la vida i la capacitat humana del millor i el pitjor. Per a ell és important en la novel·la i en la ment del jove Niel el paper guaridor de «l'illa de França», aquell París de la dècada de 1960, davant la grisor d'una Barcelona enfonsada en la postguerra i franquisme.

Víctor Alexandre ens va confessar finalment que la redacció de la novel·la li havia costat sis anys de feina i que no va partir de cap estructura inicial, més enllà de la figura dels dos ancians que passejaven per davant de la seva finestra a la rambla del Cellar de Sant Cugat. Segons ell mateix ens va explicar, en el seu cas no hi ha apriorismes en el procés creatiu: tot va sorgint i la història fa la història.

•

El nostre agraïment més sincer, doncs, a **Víctor Alexandre**, autor de la novel·la, per la seva presència i les seves aportacions a la trobada, per la projecció del reportatge fotogràfic complementari a l'obra i per l'extraordinari vídeo d'Yves Montand cantant *Les feuilles mortes*, una bellíssima cançó de l'època en què s'inspira una bona part de la novel·la.

•

Pròxima trobada del Grup: dilluns, 17 de desembre de 2018, 19h. Llibreria Documenta.
Obra: ***Feliçment, jo sóc una dona***, de Maria Aurèlia Capmany (Ed. 62, Barcanova)

Us recordem que Llibreria Documenta us fa un **5% de descompte** de les obres que llegim com a participants en el Grup de Lectura (per encàrrecs: 93 317 25 27).

Més informació sobre el Grup de Lectura Meteora:

www.editorialmeteora.cat